

SPOROČILO ZA JAVNOST

PREPOROD PRIDELAVE SVILE: ZAČETEK PROJEKTA "ARACNE"

Univerza v Mariboru je v mesecu marcu pričela z izvajanjem Evropskega projekta Obzorje na področju obujanja evropske kulturne dediščine pod koordinatorstvom Združenja CREA Kmetijstvo in Okolje (Consiglio per la Ricerca in Agricoltura e l'Analisi dell'Economia Agraria). Akronim projekta ARACNE izhaja iz naslova "Spodbujanje umetnosti in kulturne dediščine svile na nacionalni in evropski ravni" ("Advocating the Role of silk Art and Cultural heritage at National and European scale"), oblikovanega po navdihu grške mitološke pripovedi tkalke, ki jo je boginja Atena spremenila v pajka.

Pod okriljem Univerze v Mariboru so v projekt interdisciplinarno vključene 3 fakultete (Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede, Fakulteta za strojništvo in Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko), s ciljem oblikovanja nove evropske svilne poti, od raziskovanja starih murv (krajinska dediščina) in vzpostavitve novih nasadov, raziskovanja svilenih izdelkov, ki se nahajajo v muzejih in njihovo reinterpetacijo v sodobnem oblikovanju, do študija uporabe svile kot vir za nove materiale in napredne aplikacije ter promocijo nesnovne in tehniške dediščine svilogojstva. Projekt ARACNE je eden od treh izbranih projektov, v težki konkurenci 55 projektov v okviru razpisa "Raziskave in inovacije na področju kulturne dediščine ter kulturnih in ustvarjalnih industrij" (HORIZON-CL2-2022-HERITAGE-01-02), ki jih financira Evropska komisija.

Projekt ARACNE je 3 letni projekt, ki vključuje 14 partnerjev iz 7 držav članic in nečlanic Evropske unije, s skupnim proračunom v višini približno 3 milijonov evrov, s cilji:

- Obuditev znanja in spominov svilogojstva za renesanso evropskega inovacijskega ekosistema svile,
- Soustvarjanje na človeka osredotočenih in krajevno specifičnih kreativnih rešitev na osnovi svile, ki izkoriščajo digitalne in vrhunske tehnologije

- Izvajanje inovativnih strategij ter poslovnih, upravljaljskih in finančnih modelov za vključene organizacije kulturne in kreativne industrije ter malih in srednje velikih podjetij (MSP)
- Podpora vzpostavitvi kulturne evropske svilne poti, ki temelji na snovni in nesnovni svilni kulturni dediščini in krajinah
- Ozaveščanje o rezultatih in vplivih projekta ARACNE med različnimi deležniki, kot tudi kulturnih in ustvarjalnih dejavnosti svilnega sektorja, ter krepitev pričakovanj oblikovanja evropske svilne poti
- Krepitev evropske kulturne identitete in krepitev evropske konkurenčnosti za bolj odporno pokrizno družbo
- Prispevek k Evropskemu zelenemu dogovoru, Novemu Evropskemu Bauhausu in Ciljem trajnostnega razvoja.

Na uvodnem sestanku, 6. in 7. marca 2023, ki ga gostil koordinator projekta ARACNE združenje CREA Kmetijstvo in Okolje v Padovi, so projektni partnerji predstavili predvidene aktivnosti posameznih delovnih sklopov projekta in opredelili strategijo izvajanja, ki ne upošteva le multidisciplinarnosti projekta ARACNE, temveč tudi kulturno in zgodovinsko identiteto številnih sodelujočih držav (Italija, Španija, Francija, Slovenija, Grčija, Bolgarija in Gruzija), ki jih povezuje starodavna umetnost pridelave in predelave svile.

Začetek projekta vključuje popis dediščine svilogojstva, z izvajanjem študij in terenskih raziskav zgodovinarjev in raziskovalcev, pri čemer bodo vključene tudi osnovne in srednje šole. Zbrano znanje bo na voljo tako v turistične namene, kot tudi za namene razvrščanja in beleženja vseh različnih kultivarjev murv in ras sviloprejk najdenih na določenih področjih, ter obnovitev njihove zgodovine. Tako zbrani kultivarji murv in rase sviloprejk bodo lahko na voljo evropskim kmetom za proizvodnjo 100% evropske svile (*zero-kilometre silk*).

Projektne dejavnosti bodo podpirale evropska podjetja, ki delujejo v sektorju kulturnih in ustvarjalnih industrij, z namenom spodbujanja in krepitev skupne kulturne in umetniške dediščine, v središču katere je svila. Cilj projekta je tudi preprečiti izgubo znanja in izkušenj ter tradicionalnih tehničnih in kulturnih spretnosti na področju svilogojstva in svilarstva; ta izguba je namreč povzročila upad proizvodnje svilenih vlaken in posledično zmanjšala konkurenčnost podjetij na področju mode, umetnosti, oblikovanja in promoviranja izdelkov.

Razvoj in oživitev svilogojskega sektorja v državah, vključenih v konzorcij ARACNE, bosta strateškega pomena tudi za prihodnje uresničevanje evropske svilne poti, po kateri stremijo Svet Evrope ter lokalne in regionalne oblasti. Ideja projekta je vzpostaviti kulturno pot, ki bo povezala Evropo s svilno umetnostjo in učinkovito promovirala obsežno snovno in nesnovno kulturno dediščino svilogojstva.

Za projektom stoji skrbno oblikovan konzorcij, ki ga sestavlja 6 univerz in raziskovalnih centrov, 3 muzeji, kulturno združenje, kulturna fundacija, 2 kulturni in ustvarjalni MSP, svetovalno podjetje za finance in inovacije ter mednarodna organizacija.

Člani projektne konzorcija:

- CREA - Kmetijstvo in okolje (Consiglio per la Ricerca in Agricoltura e l'Analisi dell'Economia Agraria, Italija, Agriculture and Environment, Italija), koordinator projekta: dr. Silvia Cappellozza
- Iniziativa Cube (Italija)
- Državni muzej svile v Tbilisiju (Gruzija)
- Znanstveni center za svilogojstvo (Bolgarija)
- Kulturna fundacija skupine Piraeus Bank Group (Grčija)
- Univerza v Mariboru (Slovenija)
- Univerza v Atenah (Grčija)
- Inštitut za raziskave in razvoj kmetijstva v Murciji (Španija)
- D'orica Benefit Corporation (Italija)
- Združenje "Svilene poti - od Cévennesa do Alpujarrasa" (Francija)
- Sericyne (Francija)
- Univerza v Padovi (Italija)
- Svet Evrope (Francija)
- Nacionalni muzej svilne umetnosti v Soufli (Grčija)

Partnerji projekta ARACNE s koordinaterico projekta dr. Silvio Cappellozza, CREA-Kmetijstvo in Okolje, pred muzejem Esapolis v Padovi.

Sestanek delovne skupine raziskav evropske dediščine murv in sviloprejk.